

Indre Helgeland Regionråd

Nesna Rana Hemnes Lurøy Hattfjelldal

Møtereferat AU - IHR

Torsdag 24. november 2022 kl. 0830-1020. på Teams.

Følgende møtte:

Representanter:	Kommune:	
Geir Waage	Rana Kommune	Ordfører
Hanne Davidsen	Nesna Kommune	Ordfører
Håkon Lund	Lurøy Kommune	Ordfører
Harald Lie	Hattfjelldal Kommune	Ordfører
Paul Asphaug (leder)	Hemnes Kommune	Ordfører
Sekretariatet:		
Kjell-Idar Juvik		Sekretariatsleder

Leder Paul Asphaug ledet møtet.

SAKSLISTE:

AU- 39/22 Muntlige orienteringer

AU – 40/22 Protokoll

AU – 41/22 Skriftlige referat- og orienteringsaker

AU – 42/22 Bustneslia

AU – 43/22 Fylkestingsaker

AU – 44/22 Høringsuttalelser

AU – 45/22 Møteplan IHR 2023

AU – 46/22 Budsjett IHR 2023

AU – 47/22 Saksliste IHR møte 2. desember 2022, Hemnes

AU – 48/22 Eventuelt

AU- 39/22 Muntlige orienteringer

Fra ordførerne:

Geir Waage:

Informerte om kompensasjon for pandemikostnader 2022.

For IHR kommunen betyr dette:

1826 Hattfjelldal kr. 1 150 000

1828 Nesna kr. 1 534 000

1832 Hemnes kr. 3 992 000

1833 Rana kr. 23 566 000

1834 Lurøy kr. 1 688 000

I tillegg får Statsforvalteren i Nordland 60 millioner som kommunen som ikke får fullt ut kompensert kan få ekstra midler fra.

Harald Lie:

Orienterte om usikkerhet rund finansiering Sør-samisk kunnskapspark
Avslag på søknad om Besøksenter skog

Hanne Davidsen

Informerte om utfordringer vedrørende regulering av nytt industriområde østre del.

Fra Sekretariatet:

a) Besøk fra Midt-Tromsrådet, 13-15 februar 2023

b) Møte Klima- og miljødepartementet 7. desember 2022 kl.12.

Sekretariatsledere, Harald og evt. Geir deltar fysisk, sjekker mulighet for kombinert deltakelse via Teams.

c) Møte Fylkesrådet 11. januar 2023 kl. 12-1330

Enighet om fysisk deltakelse

d) Viltgjerder Nordlandsbanen

Bane NOR har kontrakt med entreprenøren på en opsjon på forlengelse med 2,2 km sørover mellom Smånesli og Storforshei tunnel. Kostnaden for denne strekningen er på ca 7 mill kroner og det er foreløpig ikke bestemt om vi skal utløse denne opsjonen for bygging i 2023 da vi må vurdere dette i forhold til budsjett for 2023 og prioritering av tiltak. Avklares medio desember

e) Nord i Sør 4. jan 2023, påmelding avklares av den enkelte ordfører

f) NFK, Annonse i Magasin distribuert med Dagens Næringsliv og dn.no 9. feb. 2023

Au ønsker ikke å prioritere midler til dette.

AU – 40/22 Protokoll

Referat AU møte 29. september Lovund

Referat fra AU møte 14.november på Teams

Vedtak: Ingen merknader til referatene, godkjennes.

AU – 41/22 Skriftlige referat- og orienteringssaker

– **NOU 2022 Inntektssystemet for kommunene**, se utkast egen uttales sak 44/22.

– **Invitasjon til innspillsmøte – Nordland fylkeskommunes innovasjons- og næringsstrategi 30 nov Meyergården**. Sekretariatsleder deltar.

– **Info fra 110 Nordland til kommunedirektørene Helgeland 251022**

Følges opp av sekretariatet og rådmannsutvalget.

– **Besøkscenter Skog Helgeland. presentasjon for Fylkestinget**

Harald Lie informerte om avslag på søknad, og ønsker å jobbe for ny søknad mot 2024.

– **Rådmannsmøte Helgeland 25. okt 2022 Bodø program**

– **MidtSkandia Høstmøte Umeå -agenda**

Ønske om tidligere avklaring på dato for møtene i 2023 (*NB! epost 251122, Årsmøte i Midtskandia 2023, er satt til 31.mai-1.juni. Kolliderer med IHR møter og bør flyttes på.*)

– **Kompetansepilot Nordland -fellesmøte 12. okt. -22**

– **Høring Strategi for reiseliv NFK, frist 3. januar – utkast**

– **Invitasjon til Politisk verksted 3. januar 2023, program**

Avventer avklaring om deltakelse til IHR møte 2.des.

– **Pressemelding Helsefellesskap Helgeland ansettelse Samhandlingsleder**

– **Høring FOT ruter – Menon rapport**

Sekretariatsleder lager en oppsummering av den transportfaglige utredningen, utarbeidet Av Oslo Economics med bistand fra Norconsult og Nord universitet på det som gjelder IHR og lager evt. forslag til innspill til NFK, til IHR møte 2.des

– **Presentasjon om status Helsefellesskap infomøte Helgelandssykehuset 17.nov. -2022**

AU – 42/22 Bustneslia

Nye dokument fra Nordland Fylkeskommune etter vedtak i Fylkestinget juni 2022 om å utrede nytt alternativ:

-Rapport fv810 fra NFK

-Presentasjon fra NFK

NFF har laget en rapport der alternativene presenteres, er betydelig kostnadsøkninger på alle alternativer. Ligger ikke inne midler til oppstart i Fylkeskommunens forslag til kommende Økonomiplan 2023-2026.

Bustneslia ligger inne i Regional Transportplan med 100 millioner kroner i første periode 2022-2027, og 400 millioner kroner i siste 6 årsperiode, 2028-2033.

Vedtak:

IHR avventer orienteringen fra NFK på IHR møte 2.desember før vi avklarer videre prosess lokalt.

Forsterket vintervedlikehold må videreføres inntil ny vegløsning er på plass.

AU – 43/22 Fylkestingsaker

Fylkestinget møtte Bodø 5-8. desember Scandic havet.

Vedtak: Ingen konkret saker vi skal sende delegasjon på. Sender skriftlig innspill på videreføring av forsterket vintervedlikehold Bustneslia.

AU – 44/22 Høringsuttalelser

- I) **Nytt Inntektssystem, NOU 2022 Inntektssystemet for kommunene, høring frist 22.des, ny frist 4.januar 2023.** Forslag til uttalelse vedlagt.

Vedtak: Forslag til uttalelse vedtatt, endelig behandling i IHR møte 2. desember.

- II) **Høring – Grunnrenteskatt på havbruk. Høringsbrev frist 4.januar 2023**

Vedtak. Endelig forslag fra AU legges frem for IHR møte 2. desember 2022.

- III) **Høring av transportfaglig utredning for regionale ruteflyginger i Sør-Norge og Nord-Norge fra 2024. Høringsfrist 22.des. 2022.**

Vedtak: Sekretariatsleder lager et sammendrag og forslag på innspill fra IHR til NFK som er høringsinstans.

AU – 45/22 Møteplan IHR 2023

Utkast til møteplan for IHR 2023, foreløpig vedtatt i IHR møte 7.okt.

Datoer for kommunenes møter i KST og FSK legges inn, kun fått fra Rana Kommune.

Vedtak:

Møteplan for 2023 vedtas

AU – 46/22 Budsjett IHR 2023

Forslag til budsjett for IHR har en kostnadsramme på kr. 1.529.800,-.

Vedtak:

Budsjettet for 2023 godkjennes med en nettoramme på kr. 1.529.800, - og fordeles slik pr. medlemskommune.

	Finansiering	40 %	60 %		Totalt
	Folketall pr. 01.01.2022	fordel likt	folketall		2023
Rana	26 092	122 384	677 453		799 837
Hemnes	4 420	122 384	114 761		237 145
Lurøy	1 869	122 384	48 527		170 911
Nesna	1 698	122 384	44 087		166 471
Hattfjelldal	1 273	122 384	33 052		155 436
Sum	35 352	611 920	917 880		1 529 800

AU – 47/22 Sakliste IHR møte 2.desember Hemnes Kommune, Korgen Vertshus.

Foreløpig sakliste:

Orienteringer fra eksterne

Protokoll

Skriftlige referat- og Orienteringssaker

Saker fra Rådmannsmøte

Møteplan IHR 2023

Budsjett IHR 2023

Fylkestingsaker

Forslag til uttalelse / innkomne saker.

Bustneslia, orientering fra NFK

Eventuelt

AU-48/22 Eventuelt

Ingen saker meldt inn under Eventuelt

Neste Ordinære AU-møte er 2. februar 2023.

Vedlegg: Uttalelse fra IHR høringsvar – NOU 2022:10 inntektssystemet for kommunene

Mo i Rana 28.11.2022

Kjell-Idar Juvik

Referent

Vedlegg:

indre helgeland regionråd

Nesna Rana Hemnes Lurøy Hattfjelldal

Indre Helgeland Regionråd HØRINGSSVAR – NOU 2022:10 INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE

1. INNLEDNING

Det vises til høringsbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) 19. september 2022 med frist for høringsinnspill til NOU 2022:10 - Inntektssystemet for kommunene - til 22. desember 2022. Nedenfor følger høringsuttalelse fra Indre Helgeland Regionråd.

Indre Helgeland Regionråd (IHR) består av kommunen Rana, Hemnes, Hattfjelldal, Nesna og Lurøy og utgjør 35 532 innbyggere som er 46% av Helgelands innbyggere og utgjør 50% av Helgelands areal.

Inntektssystemutvalget (heretter utvalget) foreslår at vertskommunenes naturressursinntekter skal inngå i inntektsutjevningen: Inntekter fra konsesjonskraft, eiendomsskatt på kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, samt havbruksfondet foreslås omfattet av inntektsutjevningen.

Det foreslås ikke noen tilsvarende utjevning av eierkommunenes inntekter fra de samme energianleggene.

Indre Helgeland Regionråd er sterkt kritiske til utvalgets forslag. Kritikken kan oppsummeres i 10 punkter:

2.1 Utvalgets forslag innebærer en overføring fra distriktskommunene til de mest og nest mest sentrale kommunene

Utvalget omtaler de samlede virkninger av sine forslag på s. 53: «Hvis vi ser på kommunene gruppert etter sentralitet kommer de mest og nest mest sentrale kommunene positivt ut med utvalgets forslag, mens de minst sentrale kommunene i sum kommer negativt ut.»

Inntektssystemutvalgets forslag vil redusere IHR kommunenes inntekter med neste 30 millioner kroner årlig*, og gi kommunen i Nordland samlet over 100 millioner kroner mindre. Samtidig som Oslo ville fått nesten 500 millioner kroner mere.

Sum endring pr. kommune basert på kolonne 9*:

*Kolonne 9 viser et anslag på førsteårsvirkningen av utvalgets forslag, inkludert inntektsgarantiordningen.

Rana kr. -16.014.962,-	Hemnes kr. -7.018.380,-	Lurøy kr. -3.873.940,-
Hattfjelldal kr. - 2.136.162,-	Nesna kr. + 350.406,-	
SUM IHR kommunen kr. -28.694.038,-		

En av vår tids store samfunnsendringer er den historisk høye sentraliseringen, med stadig større del av befolkningen i sentrale strøk. Folk flytter fra de minste og minst sentrale kommunene og til de mest sentrale kommunene - byene.

Det er bred politisk enighet om å motvirke denne sentraliseringen med ulike politiske virkemidler. Utvalgets forslag flytter verdier fra distriktskommuner til sentrale strøk.

Utvalgets forslag svekker også kommuneøkonomien i de kommuner som trenger hver kommunal krone for å motvirke fraflytting.

Indre Hegleand Regionråd finner det svært urimelig at distriktskommuner, som har avstått verdifulle naturressurser til storsamfunnet må avgi en andel av sine inntekter til kommuner i de mest og nest mest sentrale kommunene. I en tid der sentralisering innebærer at distriktene opplever en stadig tiltakende fraflytting, bidrar utvalgets forslag ytterligere fraflytting.

2.2 Utvalgets forslag truer det grønne skifte og påskynder sentraliseringen

Norge står foran store samfunnsendringer. En av disse er sentralisering, den andre er *det grønne skiftet*, hvor omlegging til utslippsfri energiproduksjon og bruk er sentralt. Det innebærer *mer fornybar energi* i form av vannkraft og vindkraft, som vil kreve ytterligere naturinngrep i hovedsak i de minst sentrale kommunene.

En avgjørende forutsetning for mer fornybarutbygging er at de berørte kommunene gir sin tilslutning til nødvendige naturinngrep.

Utvalgets forslag til endringer i inntektsutjevningen *svekker* kommuneøkonomien i de kommunene som vil bli bedt om å avstå ytterligere naturverdier til den grønne omstillingen. Endringsforslagene svekker videre lovbestemte ordninger som i generasjoner nettopp har hatt som formål å sikre berørte kommuners tilslutning, til tross for tap av egne naturverdier.

2.3 Utvalgets forslag innebærer mer statlig styring og mindre lokaldemokrati

Utvalget foreslår endringer i inntektsutjevningen mellom kommunene, som utfordrer grunnleggende elementer i det økonomiske forholdet mellom stat og kommune.

For det første vil endringsforslagene gripe direkte inn avgjørende forutsetninger for noen av vår tids viktigste politiske utfordringer, som det grønne skiftet og sentraliseringsbølgen.

For det annet foreslår utvalget i inntektsutjevningen å likestille vannkraftkommuners vederlag for å avstå sine naturressurser til storsamfunnet med kommunenes personskatteinntekter. Det er et brudd på en mer enn hundreårig samfunnskontrakt mellom staten, vannkraftkonsesjonærer og de berørte kommuner.

For det tredje griper utvalget inn i den kommunale beskatningsretten og beskatningsfriheten ved å utjevne mellom alle kommuner noen, men ikke alle kommuners eiendomsskatteinntekter.

Forslaget undergraver den kommunale beskatningsretten, det er i strid med prinsippet om samsvar mellom de som mottar kommunale tjenester og de som finansierer dem (residensprinsippet), og forslaget er urimelig ved at noen kommuners eiendomsskatteinntekter skal tilflytte kommuner som ikke en gang har innført eiendomsskatt.

For det fjerde er utvalgets forslag i strid med KS Landstings enstemmige uttale i 2020 under temaet «Berekraftig utvikling krev lokal handlekraft»:

«Å utnytte vasskrafta har i meir enn 100 år gitt lokalsamfunn direkte inntekter gjennom lovfesta ordningar. Landstinget ventar at vertskommunane for vasskraft får ført vidare dei noverande ordningane som sikrar ein del av verdiskapinga, og at andre naturressurskommunar framover også vert sikra ein varig del av verdiskapinga basert på å gi frå seg naturressursar.»

Det er nærmere 40 år siden inntektssystemet ble etablert, og systemet er jevnlig evaluert av regjerings-oppnevnte utvalg. Det er første gang det nå foreslås en «statliggjøring» av kommunenes eiendoms-skatteinntekter, og det er første gang konsesjonskraftinntekter foreslås tilført hele kommunesektoren.

2.4 Kommunenes konsesjonskraft er en kompensasjon - ytelse mot ytelse - for naturressurs-avståelse, ikke en skatteinntekt

Kommunene med store naturressurser har i generasjoner gitt grunnlag for naturressursbasert næringsliv i Norge. Vannkraftkommuner har gitt fra seg verdifulle naturressurser og tålt store irreversible naturinngrep i uberørt natur.

Naturressurskommuner har på denne måten tilført storsamfunnet store verdier blant annet i form av sikker og tilstrekkelig kraftforsyning.

Som en *motytelse* har vertskommuner mottatt inntekter som konsesjonskraft, konsesjonsavgifter mv, og er som andre kommuner gitt muligheten til å skrive ut eiendomsskatt på sine skatteobjekter.

IHR mener utvalget kommer skjevt ut fra hoppet når konsesjonskraftinntekter uten noen drøfting defineres som og likestilles med skatteinntekter.

Mens skatter har et såkalt fiskalt formål, dvs. inndragning av verdier til offentlige formål, er inntekter fra konsesjonskraft et *vederlag* til kommuner som har avstått sine naturverdier til storsamfunnet. Det er tale om en *ytelse mot ytelse*. Når utvalget foreslår at kommunene skal dele sine vederlag med en samlet kommunesektor, *forrykkes* balansen mellom de to ytelsene. Det er *uriktig og urimelig*.

Lowverket rundt konsesjonsordningene bygger på et mer enn hundre års vannkraftregime og en samfunnskontrakt mellom storsamfunnet og vertskommunene. Kommuner sa ja til evigvarende og irreversible naturinngrep mot lovbestemte vederlag, blant annet rett til konsesjonskraft. – Inntektssystemutvalgets forslag *bryter denne samfunnskontrakten* ved å gripe inn i vertskommunenes lovbestemte vederlag.

2.5 Utvalget forskjellsbehandler vertskommuneinntekter og eierkommuneinntekter fra samme kraftanlegg

Utvalgets anbefaling om å utjevne vertskommunenes inntekter fra konsesjonskraft må holdes opp mot utvalgets forslag om ikke å utjevne eierkommunenes inntekter fra kraft fra de samme kraftanleggene. Vertskommunenes konsesjonskraftrettigheter utgjør i størrelsesordenen 4-6 pst av kraftproduksjonen. Det resterende går til kraftselskapene og deres eiere.

Som kjent er det de store bykommunene som sitter på de største eierpostene i de kommunalt eide kraftselskapene.

Utvalget begrunner hvorfor eierinntekter ikke skal utjevnes blant annet med at disse inntektene beror på eiernes valg og disposisjoner og at inntektene varierer fra år til år. De samme hensyn gjør seg i like stor grad gjeldende for vertskommunenes fra konsesjonskraft. Det er følgelig ingen god begrunnelse for å forskjellsbehandle eierkommuner og vertskommunenes inntekter.

Utvalget overser videre med sitt forslag om kun å utjevne vertskommunenes inntekter fra konsesjonskraft at norske vannkraftanlegg før 1990 er bygd ut med utgangspunkt i en politikk hvor det tillå konsesjonsmyndighetene å bestemme hvem som fikk anledning til å bygge og eie vannkraftanlegg som ligger i distriktene. Utbyggingene var dessuten basert på et selvkostprinsipp og følgelig for en stor del finansiert av forbrukerne, ikke av eierkommunene.

IHR finner det svært urimelig at utvalget foreslår at vertskommuneinntekter skal utjevnes, mens de store eierkommunenes inntekter helt skal holdes utenfor inntektsutjevningen. IHR mener begge typer inntekter må holdes utenfor inntektsutjevningen.

2.6 Utvalget punkterer et viktig prinsipp og skaper usikkerhet, uforutsigbarhet og motstand mot nye, grønne utbygginger

Utvalget påpeker at forslaget om inndragning av kraftinntekter i inntektsutjevningen innebærer en «*moderat utjevning.*» IHR ser det *ikke* slik: utvalget *tilsidesetter* viktige prinsipper om lokale kraftinntekter og frivillig eiendomsskatt, som har vært respektert som egne kommunale inntekter i de nesten 40 år inntektssystemet har virket. Når prinsippet først er punktert, vil det ved neste korsvei bero på generelle konjunkturer, nasjonaløkonomien mv om det er 10, 20 eller 50 prosent av slike naturressursinntekter som skal inndras.

For de kommuner forslaget angår, er det skapt en *usikkerhet* rundt disse naturressursinntekter og eiendomsskatt som er skadelig også for kommuners tilslutning til nye tiltak som vil kreve ytterligere arealbeslag og naturinngrep. Kommunene kan ikke lenger regne med at disse inntektene vil vare som vederlag for evigvarende naturtap.

2.7 Utvalget viser til utredninger som ikke vil bli fulgt opp, og overser samtidig Distriktnæringsutvalgets og Demografiutvalgets anbefalinger

Inntektssystemutvalget henviser til Sanderudutvalgets innstilling NOU 2019:16, som ingen partier mener bør følges opp. Samtidig overser Inntektssystemutvalget at forslagene utvalget fremmer er på kollisjonskurs med andre nylig avgitte utredninger fra regjeringsoppnevnte utvalg, jf. bl.a.

Distriktnæringsutvalget, NOU 2020:12 (Brandtzæg-utvalget) og Demografiutvalget, NOU 2020:15 (Norman-utvalget).

Distriktnæringsutvalget slår fast at

«Inntektssystemet må gi distriktskommunene tilstrekkelige insentiver for å legge til rette for verdiskaping

(...) Naturressursinntekter bør likevel frikobles helt eller delvis fra utjevningsmekanismene i inntektssystemet. For å sikre aksept for og oppslutning om næringsvirksomhet som innebærer store inngrep i naturen og påfører lokalsamfunnene kostnader, bør det gjennom lovfestede ordninger legges til grunn et ytelse- mot- ytelse-prinsipp der vertskommunen får noe igjen for å stille naturen til disposisjon for storsamfunnet.(...)Lokal beskatningsrett ved utnyttelse av lokale naturressurser, er et målrettet tiltak som kan bidra til å realisere nasjonale klimamål gjennom bedre utnyttelse av fornybare energikilder.»

Demografiutvalget påpeker at distriktskommuner har størst driftsutgifter per innbygger og at «(...) utgiftsutjevningen og utgiftskorrigeringen dekker ikke alle oppgavene kommunene har.» Det vises til at «(...) områder som kommunal vei, kultur og boligsosiale forhold ikke er omfattet», og at bygging av infrastruktur, som for eksempel bredbånd ikke er hensyntatt.

2.8 Utvalget undergraver viktige prinsipper nedfelt i Hurdalsplattformen

Utvalget har verken vurdert eller hensyntatt utredningene fra Distriktnæringsutvalget og Demografiutvalget. Det er kritikkverdig, særlig fordi regjeringen i Hurdalsplattformen under kapitlet «En bedre distriktpolitikk» slår fast: «Regjeringen vil legge frem en melding for Stortinget om distriktpolitikk, der anbefalinger gitt av Norman- og Brandtzæg-utvalgene vil bli fulgt opp.»

Utvalgets forslag strider også mot regjeringens erklæring i Hurdalsplattformen om at:

«Regjeringen vil sikre at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon for utbygging, får mer igjen for det og sikres en rettmessig del av verdiskapingen, herunder gjennom endret skattlegging av vindkraft.»

2.9 Utjevning av eiendomsskatteinntekter for noen skatteobjekt og ikke alle, og til kommuner som ikke engang har innført eiendomsskatt er sterkt urimelig

Inntektssystemutvalget har foreslått at eiendomsskatteinntekter fra objekter som inngår i eiendomsskatteloven § 3 c, dvs kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum skal tas inn i inntektsutjevningen. IHR er sterkt uenig i det.

For det første er eiendomsskatten en frivillig skatt og det viktigste uttrykket for den lokale beskatningsretten. Den lokale beskatningsretten er ikke bare en del av norsk lov, men også nedfelt i Europaråd charteret om lokalt selvstyre fra 1985. Inntektssystemutvalgets forslag er en form for statliggjøring av eiendomsskatten ved at deler av den inntas i det statlige overføringssystemet for kommunesektoren.

For det andre foretar utvalget en sontring av eiendomsskatte-inntektene på ulike nærings-eiendommer, hvor bare eiendomsskatt på «energianleggene» dvs kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum skal omfattes av inntekts-utjevningen. Det innebærer i hovedsak de viktigste eiendomsskatter for distriktskommunene. Samtidig foreslår utvalget at eiendomsskatt på andre nærings-eiendommer samt for boliger, – som utgjør en betydelig inntekt for tett befolkede kommuner i holdes utenfor. – Det er en sontring det er vanskelig å forstå begrunnelsen for, og innebærer en urimelig forskjellsbehandling.

For det tredje er det ikke alle kommuner som har innført eiendomsskatt. Om lag 35 kommuner har valgt ikke å innføre eiendomsskatt på sine innbyggere og sitt næringsliv. Det er i hovedsak kommuner i sentrale strøk, som ligger nær større byer. Utvalgets forslag vil innebære at kommuner med eiendomsskatt på energianlegg skal dele sine eiendomsskatteinntekter med kommuner som har skjermet sitt næringsliv fra den belastningen eiendomsskatt er. – Det er urimelig og urettferdig overfor de kommuner som har tatt belastningen med eiendomsskatt på sine innbyggere og sitt næringsliv.

For det fjerde har naturressurskommuners eiendomsskatteinntekter regelmessig vært uttrykte betingelser for kommunenes tilslutning til inngrep i deres natur i form av større energianlegg. I konsesjonssøknader oppgis rutinemessig beregninger av antatte eiendomsskatteinntekter i konsesjonsperioden til vertskommunen dersom det blir gitt konsesjon. Slike opplysninger har for mange kommuner vært avgjørende for å samtykke til nye naturinngrep, og konsesjonsmyndighetene har vist til disse inntektene i sine interesseavveininger. - Det vil bli ansett som *løftebrudd* dersom slike eiendomsskatteinntekter skal omfordeles til gunst for kommuner uten inngrep i sine naturverdier

2.10 Norske kommuner har allerede liten grad av lokal beskatningsfrihet

Utvalget sammenligner i vedlegg 3 i utredningen gjeldende inntektssystem i de nordiske landene, som har sterke fellestrekk. Sammenligningen viser at Norge har *mindre grad av lokal beskatningsfrihet* og at det legges *større vekt på hensynet til egne skatteinntekter i andre nordiske land*. Utvalgets forslag vil ytterligere svekke vår grad av lokal beskatningsfrihet sammenlignet med andre nordiske land.

Indre Helgeland Regionråd ser det slik at allerede disse tungtveiende innvendinger må føre til at utvalgets forslag til inntektsutjevning av kommunale kraftinntekter forkastes.

Sum endring pr. kommune basert på kolonne 9*:

*Kolonne 9 viser et anslag på førsteårsvirkningen av utvalgets forslag, inkludert inntektsgarantiordningen.

Rana kr. -16.014.962,-	Hemnes kr. -7.018.380,-	Lurøy kr. -3.873.940,-
Hattfjelldal kr. - 2.136.162,-	Nesna kr. + 350.406,-	
SUM IHR kommunen kr. -28.694.038,-		

Tabell 1.1 Anslag på fordelingsvirkninger av utvalgets forslag til endringer i inntektssystemet. Tall i kroner per innbygger.

	Innbyggere per 1.1.21	Frie inntekter inkl. eiend. skatt, kons. kraftinnt. og havbr. fond.	Sum ford. virkn. endr. skatt	Sum ford. virkn. endr. reg.pol. tilsk.	Avvikl. tilsk. per grunnskole	Ford. virkn. forslag til ny kostnads- nøkkel	Sum ford. virkn. utvalgets forslag	INGAR år 1, inkl. fin. av ordn. (isolert effekt)	Anslag ford. virkn. år 1, inkl. INGAR
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7	Kol. 8	Kol. 9
1824 Vefsn	13 268	67 999	-38	188	41	-1 428	-1 237	697	-540
1825 Grane	1 453	90 016	-179	-500	-115	1 458	663	-142	521
1826 Hattfjelldal	1 267	95 324	-190	-601	-954	73	-1 672	-14	-1 686
1827 Dønna	1 371	97 840	-208	-541	-498	-1 990	-3 238	1 989	-1 249
1828 Nesna	1 701	83 599	111	-400	-65	702	348	-142	206
1832 Hemnes	4 428	85 613	-706	188	-336	-820	-1 675	90	-1 585
1833 Rana	26 083	65 526	-111	188	39	-600	-484	-131	-614
1834 Lurøy	1 876	118 892	-753	188	-1 369	12	-1 922	-142	-2 065
1835 Træna	442	118 252	25	13 840	-896	6 592	19 560	-142	19 417
1836 Rødøy	1 206	120 707	-1 704	-641	-2 262	1 126	-3 481	-142	-3 624

Legger til evt. innspill på nye kostnadsnøkler (sjekk med Rådmannsutvalget)